Pàgina 1 de 6

Matemàtiques aplicades a les ciències socials

Proves d'accés a la Universitat 2021, convocatòria extraordinària. Criteri d'avaluació

SÈRIE 1

1.

a) Fem el producte de $v \cdot A$.

$$v \cdot A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 13,5 & 13,2 & 4,2 \\ 11 & 12,5 & 3,8 \\ 15 & 14 & 2,7 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 39,5 & 39,7 & 10,7 \end{pmatrix}$$

El vector resultant correspon als ingressos totals en milers d'euros del conjunt dels tres locals en els mesos de gener, febrer i març de 2020 respectivament.

D'altra banda,

$$A \cdot w = \begin{pmatrix} 13.5 & 13.2 & 4.2 \\ 11 & 12.5 & 3.8 \\ 15 & 14 & 2.7 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 30.9 \\ 27.3 \\ 31.7 \end{pmatrix}$$

i en cada fila hi ha els ingressos totals durant els 3 mesos de cada un dels locals, en milers d'euros.

b) Per calcular el rang de la matriu *B* diagonalitzarem seguint el mètode de Gauss. En el primer pas substituïm la fila 2, F2, per F2-F1, on F1 denota la fila 1, i la fila 3, F3, per F3-2·F1. En el segon pas substituïm F3 per F3+F2.

$$\begin{pmatrix} 2 & 6 & 4 \\ 2 & 7 & 5 \\ 4 & 11 & x \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 2 & 6 & 4 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & -1 & x - 8 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 2 & 6 & 4 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & x - 7 \end{pmatrix}$$

Per tant, perquè la matriu B tingui rang 2 cal que x = 7.

Criteris de correcció: a) Càlcul dels productes: 0,25 p. cadascun. Interpretació del resultat: 0,75 p. b) Si es fa algun procediment per intentar validar que el rang de la matriu és 2: 0,5 p. Càlculs 0,5 p. Obtenció del resulta final: 0,25 p.

Pàgina 2 de 6

Matemàtiques aplicades a les ciències socials

Proves d'accés a la Universitat 2021, convocatòria extraordinària. Criteri d'avaluació

2.

a) Si definim les incògnites x, y i z com el preu d'una dotzena d'ous, d'una bossa de farina d'ametlla i d'un paquet de sucre morè, respectivament, obtenim el sistema d'equacions següent:

$$\begin{cases} x + y + z = 6 \\ x + 2y = 6.5 \\ x + z = 3.5 \end{cases}$$

b) El resolem mitjançant el mètode de Gauss:

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 6 \\ 1 & 2 & 0 & 6,5 \\ 1 & 0 & 1 & 3,5 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 6 \\ 0 & 1 & -1 & 0,5 \\ 0 & 1 & 0 & 2,5 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 6 \\ 0 & 1 & 0 & 2,5 \\ 0 & 0 & 1 & 2 \end{pmatrix}$$

Obtenim, per tant, x = 1.5, y = 2.5 i z = 2. Per tant, la dotzena d'ous costa $1.5 \in$, la bossa de farina d'ametlla $2.5 \in$ i el paquet de sucre morè $2 \in$.

Criteris de correcció: Plantejament del sistema d'equacions: 0,25 p. per cada equació. Resolució: 1 p. Obtenció del resultat final 0,75 p.

Pàgina 3 de 6

Matemàtiques aplicades a les ciències socials

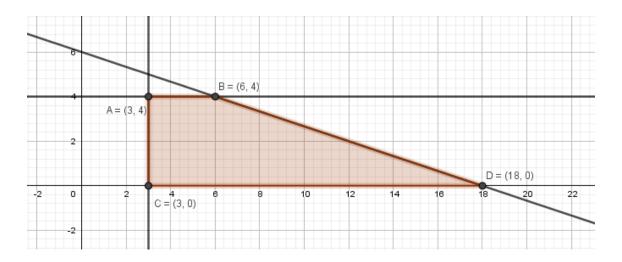
Proves d'accés a la Universitat 2021, convocatòria extraordinària. Criteri d'avaluació

3.

a) Si anomenem x el nombre d'anuncis a la ràdio i y el nombre d'anuncis a la televisió tenim les inequacions següents.

$$\left. \begin{array}{c} 1.000x + 3.000y \leq 18.000 \\ x \geq 3 \\ 0 \leq y \leq 4 \end{array} \right\} \rightarrow \left. \begin{array}{c} x + 3y \leq 18 \\ x \geq 3 \\ 0 \leq y \leq 4 \end{array} \right\}$$

La regió factible és

La funció objectiu que ens dona el nombre de clients nous és

$$F(x,y) = 10x + 60y.$$

b) Si avaluem la funció en els vèrtex de la regió factible tenim

$$F(3,0) = 10 \cdot 3 + 60 \cdot 0 = 30$$

$$F(18,0) = 10 \cdot 18 + 60 \cdot 0 = 180$$

$$F(3,4) = 10 \cdot 3 + 60 \cdot 4 = 270$$

$$F(6,4) = 10 \cdot 6 + 60 \cdot 4 = 300$$

Si es fan 6 anuncis a la ràdio i 4 a la televisió s'obtindran 300 clients nous que correspon al nombre màxim de clients que es pot obtenir amb aquestes restriccions.

Criteris de correcció: a) Càlcul de les restriccions: 0,5 p. Dibuix de la regió factible: 0,5 p. Obtenció de la funció objectiu: 0,25 p. b) Obtenció dels vèrtexs: 0,5 p. Obtenció del punt en què s'assoleix el màxim: 0,5 p. Obtenció del benefici màxim: 0,25 p.

Pàgina 4 de 6

Matemàtiques aplicades a les ciències socials

Proves d'accés a la Universitat 2021, convocatòria extraordinària. Criteri d'avaluació

4.

- a) En el moment inicial tenia $C(0)=3-\frac{1}{5}=\frac{14}{5}=2,8$ milers de clients. Al cap d'un any tindrà $C(1)=3-\frac{1}{1-4+5}=\frac{5}{2}=2,5$ milers de clients.
- b) Observem que la funció C(t) està definida per tot valor real t (ja que el denominador t^2-4t+5 no s'anul·la mai) i que, per la naturalesa del problema, té sentit per a tot $t\geq 0$. Calculem la derivada : $C'(t)=\frac{2t-4}{(t^2-4t+5)^2} \text{ . Si igualem la derivada a zero, } \frac{2t-4}{(t^2-4t+5)^2}=0, \text{ obtenim que } t=2, \text{ que correspon a l'instant en el qual hi ha una quantitat de clients de } C(2)=3-\frac{1}{4-8+5}=2 \text{ milers.}$

És fàcil veure què aquest valor correspon a un mínim observant que la derivada canvia de signe en t=2, passant de negativa a positiva. Per tant, desprès de 2 anys l'empresa tindrà 2.000 clients i començarà a remuntar.

c) Hem de resoldre l'equació

$$3 - \frac{1}{t^2 - 4t + 5} = \frac{14}{5}$$

Tenim que

 $\frac{1}{5} = \frac{1}{t^2 - 4t + 5}$, per tant, $t^2 - 4t + 5 = 5$, i simplificant obtenim $t^2 - 4t = 0$, d'on obtenim les solucions t = 0 que correspon a l'instant en què s'inicia l'estudi i t = 4 que representa el moment en què tornen a tenir els 2.800 clients de l'inici de l'estudi. Per tant, hauran de passar 4 anys per tenir de nou el mateix nombre de clients.

Criteris de correcció: a) Nombre de clients inicials: 0,25 p. Nombre de clients al cap d'un any: 0,25 p. b) Càlcul de la derivada: 0,5 punts. Càlcul del valor pel qual s'obté el mínim i comprovació que es tracta d'un mínim: 0,25 p. Càlcul del nombre mínim de clients: 0,25 p. c) Plantejament de l'equació: 0,25 p. Càlculs: 0,5 p. Obtenció de la solució final: 0,25 p.

Pàgina 5 de 6

Matemàtiques aplicades a les ciències socials

Proves d'accés a la Universitat 2021, convocatòria extraordinària. Criteri d'avaluació

5.

a) El benefici obtingut si les caixes es venen a 6 euros és de $B(6) = -6^2 + 16 \cdot 6 - 55 = -36 + 96 - 55 = 5$ milers d'euros.

Els valors per als quals hi haurà beneficis són els valors de x per als quals B(x)>0. Hem de resoldre, per tant, la inequació $-x^2+16x-55>0$. Comencem resolent l'equació $-x^2+16x-55=0$. $x=\frac{-16\pm\sqrt{16^2-4\cdot55}}{-2}=\frac{16\pm6}{2}$. Que té per solucions x=11 i x=5. Observem que B(x)>0 si $x\in(5,11)$. Per tant, per què l'empresa tingui beneficis, cal que el preu de la caixa estigui entre 5 i 11 euros.

b) Si derivem la funció obtenim B'(x) = -2x + 16. Igualant a zero obtenim que hi ha un extrem relatiu en x = 8. Es tracta d'un màxim perquè la derivada és positiva per a valors de x < 8 i, per tant, la funció és creixent, mentre que és negativa per a valors de x > 8 i, per tant, la funció és decreixent.

Per tant, l'empresa obté el benefici màxim si ven cada caixa a 8 euros i el benefici que obté és de $B(8) = -8^2 + 16 \cdot 8 - 55 = 9$ milers d'euros.

Criteris de correcció: a) Beneficis si la caixa es ven a 6 euros: 0,5 p. Plantejament de la inequació perquè hi hagi beneficis: 0,25 p. Resolució de la inequació i obtenció dels punts entre els quals ha de prendre valors la x: 0,5 p. b) Càlcul de la derivada: 0,5 p. Obtenció del punt en el qual s'assoleix el màxim: 0,25 p. Comprovació que es tracta d'un màxim: 0,25 p. Obtenció del benefici màxim: 0,25 p.

Pàgina 6 de 6

Matemàtiques aplicades a les ciències socials

Proves d'accés a la Universitat 2021, convocatòria extraordinària. Criteri d'avaluació

6.

a) Calculem la funció derivada: $f'(x) = 3px^2 - 8x + 7p$. Perquè les rectes siguin paral·leles cal que tinguin el mateix pendent. D'una banda, el pendent de la recta tangent en el punt d'abscissa x = 1 és f'(1) = 3p - 8 + 7p = 10p - 8. D'altra banda, el pendent de la recta tangent en el punt d'abscissa x = 3 és f'(3) = 27p - 24 + 7p = 34p - 24.

Si igualem les expressions dels dos pendents obtenim 10p-8=34p-24 i obtenim que, perquè siguin iguals, cal que $p=\frac{2}{3}$.

b) L'equació tangent és de la forma:

$$y - y_o = m(x - x_o)$$

L'ordenada corresponent al punt d'abscissa $x_0 = 3$ és

$$y_0 = f(3) = 2 \cdot 3^3 - 4 \cdot 3^2 + 7 \cdot 2 \cdot 3 - 18 = 42$$

El pendent ve donat per

$$m = f'(3) = 3 \cdot 2 \cdot 3^2 - 8 \cdot 3 + 7 \cdot 2 = 44$$

I, per tant, l'equació de la recta tangent que busquem és y - 42 = 44(x - 3), és a dir, y = 44x - 90.

Criteris de correcció: a) Càlcul de la derivada: 0,25 p. Càlcul dels pendents: 0,25 p. cadascun. Plantejament de la igualtat de pendents: 0,25 p. Obtenció del valor de p: 0,25 p. b) Plantejament de la recta tangent: 0,25 p. Càlcul de l'ordenada: 0,25 p. Càlcul del pendent: 0,25 p. Obtenció de la recta tangent: 0,5 p.